

T 146362

การเปลี่ยนแปลงการรับรสในเด็กป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัด เป็นอาการหนึ่งที่มีผลต่อภาวะโภชนาการ ทำให้เด็กป่วยรับประทานอาหารได้น้อยส่งผลกระทบต่อร่างกาย ภาวะจิตสังคม อารมณ์ และแบบแผนในการรับประทานอาหาร การเปลี่ยนแปลงการรับรสจึงเป็นอาการหนึ่งที่ต้องการการดูแลช่วยเหลือจากพยาบาลเพื่อให้เด็กป่วยสามารถรับประทานอาหารได้ แต่อย่างไรก็ตามมีรายงานการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการรับรสน้อยมาก และไม่พบรายงานการศึกษาลักษณะและชนิดการเปลี่ยนแปลงการรับรสในเด็กป่วยโรคมะเร็งในประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายลักษณะและชนิดการเปลี่ยนแปลงการรับรสในเด็กป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัด และศึกษาปัจจัยที่ทำให้การรับรสลดลงและดีขึ้นตามการรับรู้ของเด็ก ประชากรคือเด็กป่วยโรคมะเร็งอายุ 8 - 16 ปี ที่เข้ารับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัดในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลศูนย์ลำปาง และโรงพยาบาลพุทธชินราช ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2545 มีจำนวน 20 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมี 3 ชุด คือ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบประเมินการเปลี่ยนแปลงการรับรสของวิกแฮม และคณะ (Wickham et al., 1999) และแบบสัมภาษณ์ปัจจัยที่ทำให้การรับรสลดลงและดีขึ้น ข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาผลการวิจัยมีดังนี้

Abstract

TE 146362

Taste changes of children with cancer receiving chemotherapy, is one of the symptoms which affects nutritional status resulting in children's decreasing food intake. This affects physical psychosocial and mental states and dining pattern. The taste changes symptoms therefore necessitate nursing intervention. However, there were very few reports about the taste changes. The studies of characteristics and types of taste changes are not done in Thailand. The purposes of this study were to describe characteristics and types of taste changes in children with cancer receiving chemotherapy and to identify taste alleviating and worsen factors. The study population was 20 cancer children receiving chemotherapy aged 8 – 16 admitted to Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital, Lampang Hospital, and Puthachinaraj Hospital during June to August 2002. Three instruments, Demographic Data Form, Wickham's Taste Changes Scale and Scale of Taste Alleviating and Worsen factors, were used to collect data. The data were analyzed by descriptive statistics. The findings were as followed.

Eleven of 20 children with cancer receiving chemotherapy reported having taste changes. Six of these children reported having immediate onset of taste changes and the rest (5 of

11) reported having 24 hour onset of taste changes. Ten of the 11 children reported having 5 day duration of taste changes. For taste changes severity, of 11 children, 7 reported having mild taste changes, 3 reported having moderate taste changes, and 1 reported having severe taste changes. Among 4 types of taste changes (no taste, decreased taste, increased taste, and metallic taste); of the 11 children, 3 reported having one taste changes types, 2 reported having two taste changes types, 3 reported having three taste changes types, 3 reported having four taste changes types. In addition; the 11 children reported that 8, 7, 7, and 6 of them having no taste, decreased taste, increased taste, and metallic taste, respectively.

The worsen taste factors were nausea and vomiting (14 of 17 cases), anorexia (12 of 17 cases), mucositis (10 of 17 cases), dry mouth (8 of 13 cases), oral trush (8 of 10 cases), dental caries or bleeding per gum (5 of 9 cases), applying xylocaine viscous (8 of 14 cases), nasal congestion/cold (8 of 13 cases), food smelling (10 of 20 cases). The alleviating taste factors were avoiding tart food (14 of 17 cases), having small and frequent meals (13 of 17 cases), having soft or liquid diet (11 of 17 cases), drinking water before meal (9 of 15 cases), increase of seasoning (13 of 18 cases), fragrant of food (13 of 20 cases), hot food (13 of 20 cases), and cleaned mouth and teeth (11 of 16 cases).

The results of this study suggested that nurse be aware and assess taste changes in children with cancer receiving chemotherapy. So that appropriate care must be planned for them by decreasing worsen taste factors that and increasing alleviating taste factors.